

in deze nieuwsbrief

Onzekere beloftes in Birma
Salvadoranen eisen medicijnwet

Oner (21) verbleef drie maanden in
het vluchtelingenkamp in Den Haag

XminY in een nieuw jasje

Redactie: Ruby van Leijenhorst
Tekst: Rutger van den Dool, Alex de Jong, Willemein van Leeuwen
Vormgeving: Benjamin van Vianen | Concept en Vormgeving
Druk: Drukkerij De Raddraaier

Voor u ligt de eerste Nieuwsbrief van XminY. Niet alleen de eerste van 2013, maar sowieso de allereerste Nieuwsbrief in onze nieuwe huisstijl. Na meer dan 20 jaar is het tijd voor een nieuw uiterlijk. Dezelfde idealen als altijd, maar dan in een andere verpakking.

De belangrijkste aanleiding voor deze aanpassing is dat we merkten dat de vorige huisstijl niet altijd even aansprekend meer was voor jongere generaties. En er zal enkel een toekomst voor XminY zijn als het blijft lukken om nieuwe - jonge - mensen enthousiast te krijgen voor ons werk.

Een klein jaar hebben we in stilte gewerkt aan de ontwikkeling van deze nieuwe huisstijl. En nu we het eindelijk aan de hele wereld kunnen laten zien, zijn we uiteraard erg benieuwd wat u, als trouwe donateur, ervan vindt. We zullen deze nieuwsbrief de komende maanden nog wat bijschaven, dus zowel uw lofuitingen als opbouwende kritiek zijn van harte welkom.

Ten slotte wil ik graag van de gelegenheid gebruik maken om onze beide vormgevers te bedanken: Benjamin van Vianen is verantwoordelijk voor het concept en de vormgeving van de gehele nieuwe huisstijl. Anja Lanphen was de afgelopen 20 jaar onze rots in de branding en heeft in die periode nagenoeg alle vormgeving van XminY voor haar rekening genomen. Allebei enorm bedankt!

Rutger van den Dool
Rutger@xminy.nl

Onzekere beloftes in Birma

Al vijf decennia lang is Birma een militaire dictatuur. Vreedzaam protest, gewapende opstanden van minderheden en internationale druk leken lange tijd de positie van de Birmese junta niet in gevaar te kunnen brengen. Maar toch kondigde het bewind de laatste maanden hervormingen aan. De regering, nog steeds een product van het leger, opende onderhandelingen met de protestbewegingen en de gewapende groeperingen. De deur naar democratie lijkt op een kier te staan. XminY steunt verschillende groepen in het land die nu proberen om die deur verder te openen.

In april boekte de National League for Democracy van Nobelprijswinnares Aung San Suu Kyi een grote verkiezingsoverwinning. Ook heeft de nieuwe president met een van de belangrijkste gewapende minderheidsgroeperingen een staakt-het-vuren gesloten. Het leger speelt echter nog altijd een centrale rol in de politiek en er is reden om te twijfelen of ze daadwerkelijk bereid zullen zijn hun macht op te geven.

Economische problemen en democratisering

Naast de politieke uitdagingen staat het land ook voor grote economische problemen. Birma is rijk aan grondstoffen en nu het Westen sancties heeft opgeheven worden nieuwe investeringen mogelijk. Het ontbreekt echter aan wetgeving die verzekert dat dergelijke ontwikkelingen in het voordeel van de bevolking zullen zijn. Vooral in de chaotische, door etnisch geweld geteisterde gebieden waar de kwetsbaarste groepen wonen, is het niet vanzelfsprekend dat investeringen uit het Westen ook daadwerkelijk ten goede aan de bevolking zullen komen.

Birma staat dus nog maar aan het prille begin van een langdurig democratiseringsproces. Ook al zit Aung San Suu Kyi in het parlement, journalisten en activisten die de regering bekritiseren lopen nog steeds kans op zware straffen. Na een halve eeuw dictatuur is er onder de bevolking een gebrek aan kennis van democratische middelen. Bovendien hebben de generaals de Birmezen altijd ingeprent dat alleen het leger in staat is het land te leiden. Om tegen deze propaganda in te gaan en een begin te maken met kritische media die daadwerkelijk als waakhond kunnen fungeren, hebben activisten verschillende initiatieven genomen.

Kritische media

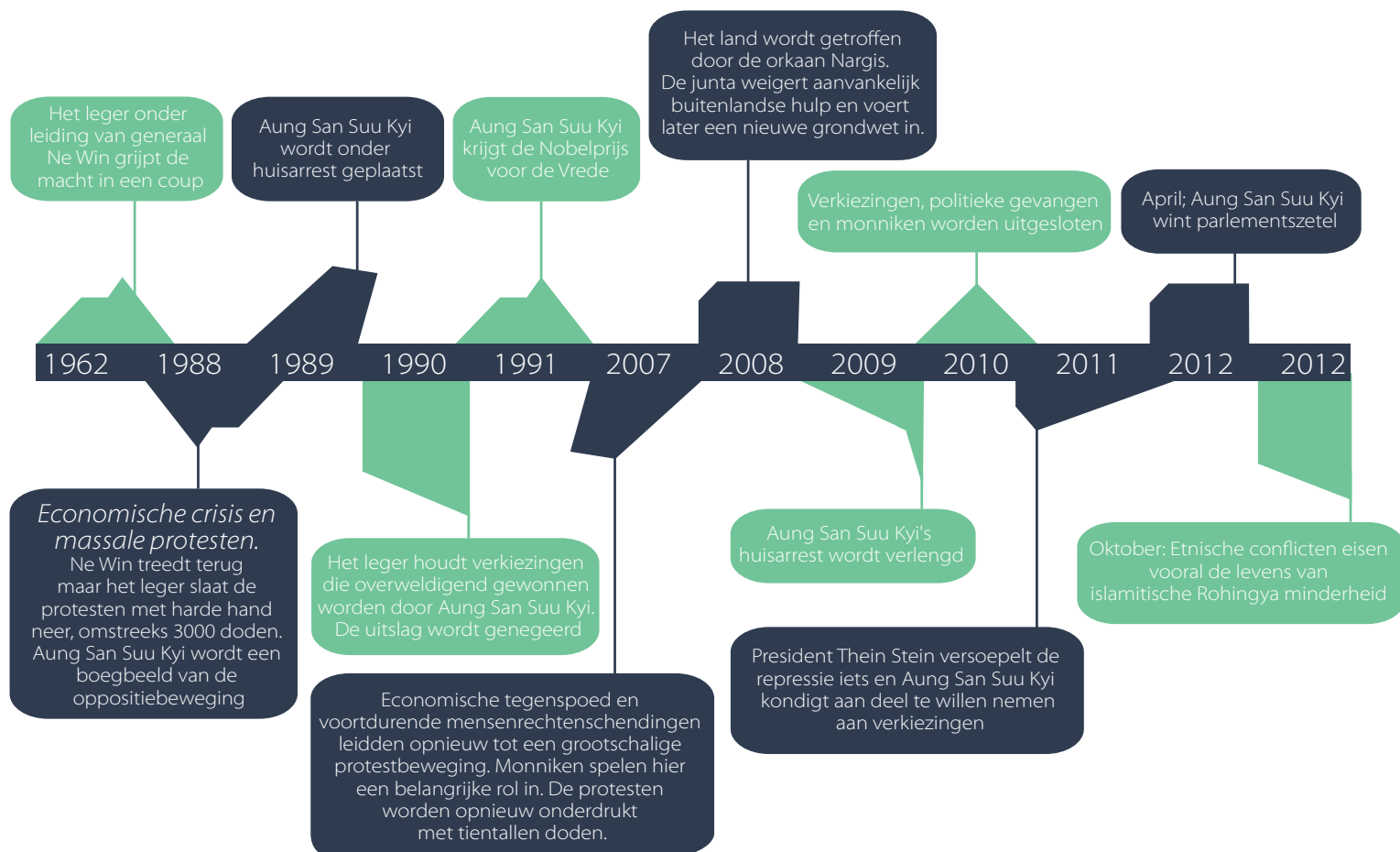
Een van deze initiatieven is het publiceren van het tijdschrift *Sabei Phyu* (Witte Jasmijn). De initiatiefnemers zijn voormalige studentenactivisten die eind jaren negentig werden opgepakt voor hun deelname in de democratische oppositie. *Sabei Phyu* richt zich vooral op politieke rechten en vrijheden.

Een ander tijdschrift, *The Young Generation's Note Journal*, wil speciaal op jongeren gerichte artikelen publiceren over de rechten van arbeiders en minderheden. Ook gaat de groep activisten opleiden tot journalisten. Een groot deel van de deelnemers zijn jonge Birmezen die als vluchteling aan de Thaise kant van de grens met Birma wonen. De rechten van etnische minderheden in Birma zijn immers een urgente kwestie, aangezien ongeveer een derde van de totale bevolking van 59 miljoen behoort tot een etnische minderheid. Conflicten tussen bevolkingsgroepen zijn een van de grootste bronnen van geweld in het land.

Onzekere beloftes

Het is niet de eerste keer dat de regering van Birma op het punt leek te staan stappen richting democratie te maken. Decennia van politieke conflicten en sociale ellende hebben een zware stempel op het land gedrukt. Voor de regering lijkt het de eerste prioriteit te zijn om een geloofwaardige democratische façade te creëren om een einde aan westerse sancties te maken en zo nieuwe investeringen te kunnen doen. Om de belofte van verandering nu daadwerkelijk in vervulling te laten gaan moeten er snel stappen gezet worden om uitgesloten minderheden te betrekken in de politiek en mee te laten delen in de ontwikkeling van het land. Voor democratie-activisten zijn het spannende tijden en met minder dan twee jaar te gaan voor nieuwe verkiezingen is het belangrijk om nu de belofte van democratisering te verwerkelijken.

XminY steunde de organisaties 'The Young Generation's Note' en 'Sabei Phyu' met respectievelijk €1400,- en €3000,-

Salvadoranen eisen medicijnwet

De regering van El Salvador staat onder druk om een nieuwe geneesmiddelenwet door te voeren. Het merendeel van de Salvadoranen kan de hoge kosten van medicijnen niet meer opbrengen. De wet, die marktwerking in de geneesmiddelen sector aan banden moet leggen, wordt echter tegengehouden door de farmaceutische industrie en apothekers die vrezen voor hun hoge winsten.

Duurste medicijnen ter wereld

Een kleine groep medicijnfabrikanten, importeurs en apothekers heeft het monopolie op de Salvadoraanse handel in medicijnen. Dit betekent winstmarges van wel 500 procent, wat medicijnen uit het straatarme El Salvador relatief gezien tot de duurste ter wereld maakt. Het orgaan dat de geneesmiddelenindustrie moet controleren, bestaat grotendeels uit afgevaardigden uit diezelfde industrie. De Salvadoraanse regering wil met de nieuwe medicijnenwet het monopolie van de geneesmiddelenindustrie doorbreken. Maar de industrie ging in beroep, de nieuwe wet zou 'ongrondwettelijk' zijn.

Burgeralliantie

De Burgeralliantie tegen de Privatisering van de Gezondheidszorg (ACCPS) strijdt al sinds 2002 tegen de privatiseringstendenzen in de gezondheidszorg. Zij eisen toegankelijke gezondheidszorg voor iedereen. Mede dankzij de inzet van ACCPS is de privatisering van het gezondheidssysteem tegen gehouden. ACCPS is tevens een van de drijvende krachten achter de hervorming van het gezondheidssysteem, ingevoerd door de huidige linkse FMLN regering. Hiermee is de gezondheidszorg toegankelijker geworden, de kwaliteit van de zorg verbeterd en is er ook toegang tot zorg op lokaal niveau voor de arme bevolking in de afgelegen gebieden van El Salvador.

Verrast en bezorgd

Ondanks deze positieve ontwikkelingen heeft de farmaceutische industrie middels de rechtse partij ARENA een stevige vinger in de pap weten te houden. Alfredo Cristiani, voormalig president en voorzitter van ARENA is, evenals zijn voorgangers en enkele ex-ministers, monopolist in de farmaceutische industrie. Deze partij wil het wetvoorstel nu al hervormen, nog voordat de wet goed en wel in werking is getreden. 'We zijn verrast en bezorgd', zegt Margarita Posada, coördinator van ACCPS. 'We begrijpen niet waarom ARENA in de eerste plaats vóór de wet stemde; nu, na amper een paar maanden, stellen ze hervormingen voor.'

Het merendeel van de bevolking van El Salvador is voor de medicijnwet. Om de publieke opinie niet tegen zich in het harnas te jagen stemde ARENA dus voor de wet. Nu proberen zij alsnog via de rechter de wet ongeldig te laten verklaren. Over twee maanden dient het beroep. Tot die tijd zet de ACCPS alles op alles om te voorkomen dat de geneesmiddelenindustrie uiteindelijk aan het langste eind trekt.

XminY steunde ACCPS met €3000,-

XminY steunde onlangs ook

1750,-

Tentenkamp
'Wij zijn hier'en
Vluchtkerk

Amsterdam

1500,-

Refugee Protest
Camp and March

Duitsland

1500,-

Boats 4 people

Nederland

2000,-

No Border Camp
Keulen

Duitsland

Oner (21) verbleef drie maanden in het vluchtelingenkamp in Den Haag:

"We hebben van onze fouten geleerd. We gaan het nu anders aanpakken."

Overal in Europa komen vluchtelingen in opstand. Ze bezetten pleinen, demonstreren, gaan in hongerstaking en lopen marsen voor een betere behandeling en het heropenen van hun dossiers. Ondertussen zetten de tentenkampen in Den Haag en Amsterdam zich voorlopig voort in gekraakte kerken. XminY sprak met Oner, een vluchteling uit Irak die tot de ontruiming in het tentenkamp in Den Haag verbleef. Ondanks de ontruiming is hij nog lang niet moegestreden.

Waarom ben je uit Irak weggegaan?

'Mijn vader werkte voor de partij van Saddam Hoessein. Als je bij die partij zit kom je er niet onderuit om bepaalde dingen te doen. Hij heeft meegewerkt aan de gevangenneming, vervolging en het doden van veel Koerden. Een groep Koerden wilde hem hierom dood hebben. Bij een beschieting van ons huis ben ik gewond geraakt. Toen mijn vader later aan een natuurlijke dood stierf, bleven de bedreigingen doorgaan. Hierdoor was het niet meer veilig thuis en besloot ik te vluchten. Ik was toen 16 jaar.'

Hoe ben je gevlucht?

'Mijn broer bracht me naar de grens met Iran. 's Nachts ben ik deze overgegaan. Hier vond ik iemand die me per auto naar de grens met Turkije bracht. De hele rit heb ik doorgebracht onder de autostoelen, omdat ik geen papieren kon laten zien. Bij de grens aangekomen ben ik door een gids de grens met Turkije over gesmokkeld. Eenmaal in Turkije had ik een afspraak met een vrachtwagenchauffeur die me voor veel geld naar Nederland smokkelde.

Toen ik de vrachtwagen na een hele lange rit uitstapte, kon ik mijn ogen niet geloven. Ik zag flats, mooie straten en dure auto's, zoiets had ik thuis nog nooit gezien. Vrij snel daarna werd ik aangehouden door de politie die mij op de trein zette naar Ter Apel. Vanuit daar belandde ik in een huis voor minderjarigen in Maastricht. Hier speelde ik bij de voetbalclub van Maastricht en leerde ik Nederlands. Ook volgde ik een opleiding tot elektricien. Vanaf mijn 19e ben ik illegaal. Ik kreeg een brief dat ik in het AZC bij Arnhem mocht verblijven. Na vier maanden werd ik op straat gezet en moest ik het zelf maar uitzoeken.'

Hoe kom je hier aan je geld?

'Het is heel moeilijk om als illegaal aan werk te komen. Werkgevers willen het risico niet nemen, omdat de boete hiervoor achtduizend euro is. Ik ben bij een restaurant binnengekomen door een week lang gratis voor hen te werken. Ik zei: "Als je vindt dat ik goed werk laat je me na die week blijven en anders vertrek ik weer." Daarnaast ben ik zanger en verdien ik met zingen op feesten. Dit deed ik ook in Irak.'

Hoe gaat het nu verder met jou en de vluchtelingen uit het ontruimde kamp?

'De gemeente heeft ons met drogredenen weg weten te krijgen van de Koekamp. Dit zal ons geen tweede keer overkomen, we hebben van onze fouten geleerd. Een maand na de ontruiming hebben we een doorstart gemaakt in de Sacramentskerk in Den Haag, onder de naam de Vluchtplek. We gaan het deze keer anders aanpakken. Alleen op straat eten, slapen en schreeuwen heeft ons niet geholpen. Ik weet nog niet hoe, maar we zullen de politiek onder druk zetten zodat ze naar ons luisteren.'

Lees op www.xminy.nl verder waarom Oner ook in Nederland wordt bedreigd door Koerden. 'Ze eisen dat ik stop met zingen. Maar ik zal niet stoppen.'

XminY steunde het vluchtelingenkamp Recht op Bestaan in Den Haag met € 2000,-

Tanzania

€ 600,-

Protest journalisten Tanzania na verbod krant

Het onafhankelijke nieuwsblad MwanaHalisi is verboden door de Tanzaniaanse regering. De krant publiceerde onlangs een lijst met namen van regeringsleden die steekpenningen zouden hebben aangenomen. Volgens de Tanzaniaanse perswet is het voor nieuwsbladen verboden om kritiek te uiten op de regering.

Bedreigingen

De krant kreeg al eerder een tijdelijk verbod opgelegd wegens het publiceren van artikelen die volgens de regering een bedreiging voor de staat zouden zijn. Om welke artikelen het ging wilde de regering niet zeggen. Maar het bleef niet alleen bij een verbod op de krant: de redactie was al enige malen overvallen door de politie, de auto van de hoofdredacteur werd door onbekenden in brand gestoken en journalisten werden in elkaar geslagen. Door het verbod op MwanaHalisi is de paniek toegeslagen in de Tanzaniaanse mediawereld. Onafhankelijke media zijn voorzichtiger met het publiceren van kritische artikelen uit angst voor publicatieverboden en gewelddadige represailles.

Protest

Als reactie op het verbod van MwanaHalisi organiseert de mensenrechtenorganisatie Livelihood and Empowerment Organisation (RLEO) verschillende demonstraties. Journalisten en mensenrechtenactivisten verenigen zich om de regering op te roepen om het verbod op de krant op te heffen en de vrijheid van meningsuiting bij wet te beschermen.

Oeganda

€ 1500,-

De bananen van Joseph

Voor Joseph is het om moedeloos van te worden. Jarenlang heeft hij zijn geld verdiend met het verbouwen van bananen, net zoals zijn vader en zijn grootvader voor hem deden in het Mitinya district in Oeganda. De inheemse bananensoorten die zij verbouwden zijn echter verdrongen door genetisch gemodificeerde varianten. De gentech bananen leveren geen zaden op om een nieuwe oogst te kunnen planten. Voor elke oogst moeten dus zaden gekocht worden van het bedrijf dat de gentech gewassen introduceerde.

Afhankelijk

Boeren als Joseph dreigen zo afhankelijk te worden van de leverancier. Ook zal hun inkomen voor een groot deel besteed worden aan de inkoop van de nieuwe zaden. Dit terwijl bananen voor veel mensen in de regio een belangrijk deel van hun dagelijks voedsel zijn. Officieel is commercieel gebruik van gentech gewassen verboden in Oeganda maar deze wet is grotendeels een wasen neus. Via allerlei achterdeurtjes, bijvoorbeeld door te stellen dat het om onderzoek gaat, brengen bedrijven als MONSANTO gentech gewassen toch het land binnen.

Op de fiets

Uganda Youth Environment Protection Agency (UYEPA) wil de verdere verspreiding van gentechbananen voorkomen door de boeren in de omgeving voor te lichten over de nadelen van de genetisch gemodificeerde bananen. Maar het blijft niet bij voorlichting alleen. Zaden van inheemse soorten worden verzameld en per fiets langs de dorpen gebracht en gratis verspreid onder de boeren. Op die manier kan een boer als Joseph echte bananen blijven verbouwen, zonder dat hij veel van zijn inkomen hoeft in te leveren. Hierdoor blijft er meer geld over om zijn gezin te kunnen onderhouden.

Israël

€ 1114,-

Acties tegen Israëlische 'apenboerderij'

Maar liefst 1500 Makaken bevinden zich op de 'apenboerderij' Mazor Farm in Israël. De wilde apen worden gevangen op het eiland Mauritius en verscheept naar Israël. Op de boerderij gaat het er alles behalve zachtzinnig aan toe. Opgesloten in kleine kooien wachten de makaken om verscheept te worden naar Europa of Amerika. Hier zullen zij de rest van hun leven slijten als proefdier.

De proeven bestaan veelal uit gifttesten, waarbij de apen ingespoten of dwangmatig gevoed worden met drugs en andere chemicaliën. Als de apen de proeven überhaupt overleven worden zij alsnog afgemaakt. Slechts een enkeling komt na de proeven in een apenopvang terecht. Elke aap levert Mazor Farm zo'n 2300 euro op; een lucratieve business.

The Israel Society for the Abolition of Vivisection (ISAV) voert op verschillende manieren campagne tegen het gebruik van apen als proefdier. En met succes. Onder druk van ISAV en haar sympathisanten heeft El-Al aangekondigd niet meer mee te werken aan de apenmishandeling en weigert de vliegmaatschappij nog langer apen van Mazor Farm te vervoeren.

Een groots opgezette social media campagne van ISAV zorgde ervoor dat de Israëlische minister van Milieu besloot dat er geen apen meer vervoerd mogen worden naar de Verenigde Staten. Een zware klap voor Mazor Farm, aangezien de Verenigde Staten een van de grootste klanten van het bedrijf zijn.

Zolang Mazor Farm apen vangt en exploiteert als proefdier, gaat ISAV door met haar campagne. In 2013 zal er onder andere een shopgids worden uitgebracht, zodat het Israëlische publiek dierproefvrij kan winkelen.